

Slovní druhy

1. PODSTATNÁ JMÉNA

Jsou názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a činností

2. PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Jsou slova, která vyjadřují vlastnosti podstatných jmen.

3. ZÁJMENA

Jsou slova, která mohou zastupovat podstatná jména a přídavná jména.

4. ČÍSLOVKY

Jsou slova, která vyjadřují počet.

5. SLOVESA

Jsou slova, která vyjadřují děj.

6. PŘÍSLOVCE

Jsou slova, která vyjadřují okolnosti, zanichž probíhá děj.

7. PŘEDLOŽKY

Jsou slova, která jsou vždy před slovem.

8. SPOJKY

Spojují slova nebo věty.

9. ČÁSTICE

Uvozují věty.

10. CITOSLOVCE

Vyjadřují city, nálady, výzvy.

Slova ohebná
můžou měnit svůj tvar

Slova neohebná
svůj tvar nemění

1. PODSTATNÁ JMÉNA

jsou:

- * názvy osob = maminka, bratr, kominík,...
- * názvy zvířat (rostlin) = kočka, lev, Micka, karafiát, ...
- * názvy věcí = pero, loď, autobus, hrnek, kniha, lyže, ...
- * názvy vlastností = statečnost, odvaha, skromnost,...
- * názvy činností = spaní, plavání, bruslení, malování, ...
(*ohebná, skloňjí se, plní funkci podmětu*)

Vypiš podstatná jména:

hrnek, plave, čte, klobouk, růžová, vánočka, čtení, lehátko, bota,
dvacet, mnoho, botičky, malovaná, kopretina, zvířecí, oni, ať,
lodička, vaše, televize, odpočívá, počítá, sešit, husí, včera

Označ, o který slovní druh se jedná.

sloveso
příslovce
podst.j.

podst.j.
citoslovce
příd.j.

příd.j.
číslovka
částice

číslovka
zájmeno
podst.j.

podst.j.
sloveso
příd.j.

U podst.j. rozlišujeme :

3 rody: mužský (živ. a neživ.) *malíři klíč*
 ženský *žirafa*
 střední *okno*

určujeme číslo: určujeme: pády :

jednotné *lopata*

množné *lopaty*

1. pád - kdo, co?

2. pád - koho, čeho?

3. pád - komu, čemu?

4. pád - koho, co?

5. pád oslovujeme, voláme

6. pád (o)kom, (o) čem

7. pád - kým, čím?

Vyhledej a vypiš podstatná jména, urči rod: (muž./ž, muž./n, žen., stř.)

lepidlo, postel, město, dům, pes, stůl, kočka, staveniště, nádraží, sádlo, autobus, kniha, lavice, lopatka, přítel

muž./ž, muž./n	ženský	střední

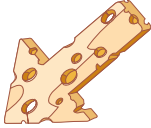
Urči číslo:

- číslo jednotné
- číslo množné

knihy číslo: kuře číslo: dům číslo: pokličky číslo: houby číslo: žáci číslo: televize číslo: loď číslo: liška číslo:

2. PŘÍDAVNÁ JMÉNA

jsou:

slova, která vyjadřují *vlastnosti* podstatných jmen
(*ohebná, skloňují se*)

* *tvrdá* * *měkká* * *přivlastňovací*

Vypiš přídatná jména:

hrací karty, malá panenka, vymaluj modře, vesele zazpívej, padá sníh,
parkovací lístek, domácí úkol, plný košík, malovaný hrnek, smutná dívka

Správně doplň i/y a označ přídatné jméno:

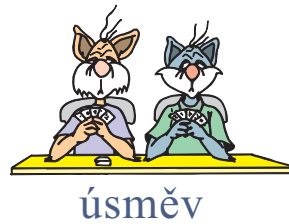
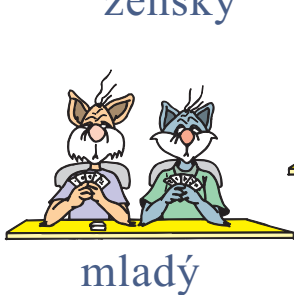

Doplň **ě** nebo **je** a označ přídatvné jméno

populární zp - vák, úsp - šný v - dec, sv - tový rekord,
ob - m t - lesa, dobrodružný příb - h, chodí p - šky,
ob - vení Ameriky, zrakový v - m, kamarádské ob - tí

Spoj vhodně dvojice slov:

Vypiš slovní druhy:

domeček, prudký, mráček, víla, skáče, vyprávěl, namaluje, vysoký, pomalá,
popojede, kamarád, Mirek, smutná, přistává, dědův

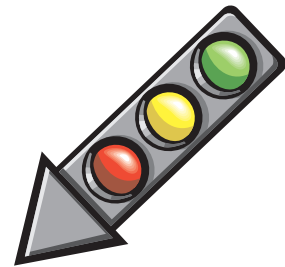
<i>podstatná jména</i>	<i>přídatvná jména</i>	<i>slovesa</i>

3. ZÁJMENA

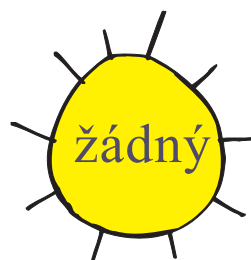
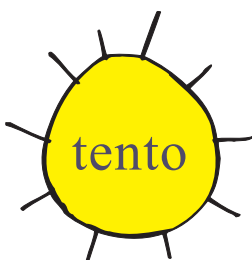
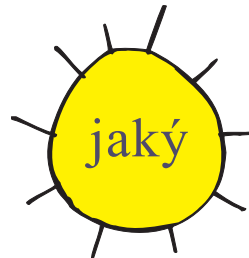
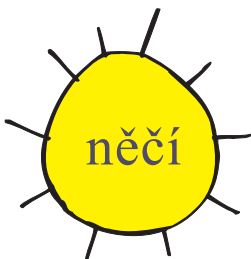
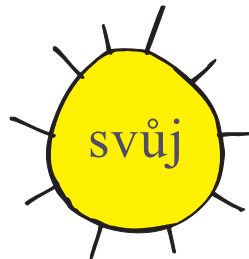
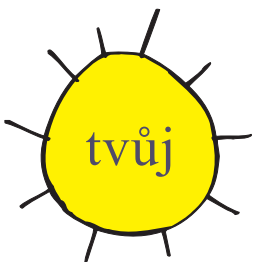
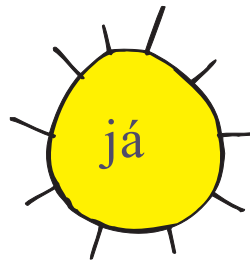
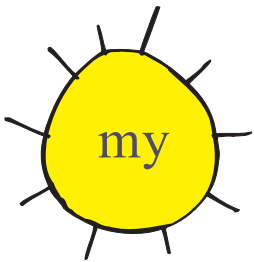
jsou:

slova, která zastupují příslušná podstatná jména
(ohebná, skloňují se)

- * osobní
- * neurčitá
- * přivlastňovací
- záporná
- * ukazovací
- *
- * tázací
- * vztažná

Spoj správně sluníčko a mrak

1. Podtrhni zájmena:

naše jablka, jiřiny rostly, moje květiny, malé sluně,
jejich miminko, váš obraz, rozsáhlá záplava,
já maluji, my budeme spát, jeho obilí, černé mraky

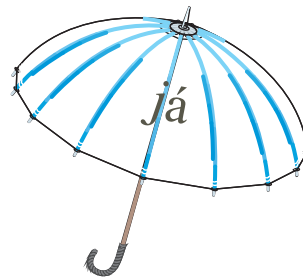

2. Vyškrtej zájmena:

tenhle, její, vy,
sám, tento, svůj,
ona, váš, jaký,
někdo, žádný,
já, ona

T	E	N	H	L	E	Ý	O
O	N	S	Á	M	Á	N	T
V	O	D	K	Ě	N	D	E
Y	Ě	J	N	O	Ý	Á	N
Í	O	Á	M	N	Ž	Ž	T
J	N	G	T	A	J	V	O
E	A	J	A	K	Ý	Á	K
J	Š	S	V	Ů	J	Š	O

3. Vybarvi deštník se zájmenem:

4. ČÍSLOVKY

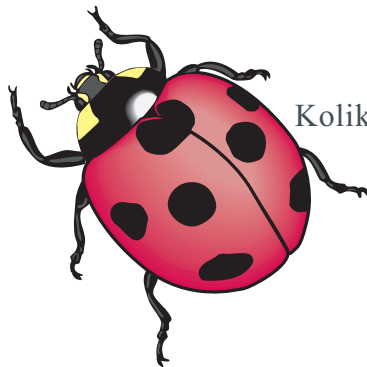

slova, která určují množství, počet, pořadí
(*ohebná, skloňují se*)

- * *základní* - ptáme se *KOLIK?* určité: jeden, sto, milión...
neurčité: několik, mnoho, ...
- * *řadové* - ptáme se *KOLIKÁTÝ?* určité: první, tisící, druhý...
neurčité: několikátý, ...
- * *druhov*é - ptáme se *KOLIKERÝ?* určité: dvojí, dvoje, patery,...
neurčité: několikeryý,...
- * *násobné* - ptáme se *KOLIKRÁT* určité: dvakrát, třikrát,...
KOLIKANÁSObNÝ? neurčité: několikrát,
několikanásobný

1. Podtrhni číslovky
a dopiš i/y:

Kolik teček má beruška ?

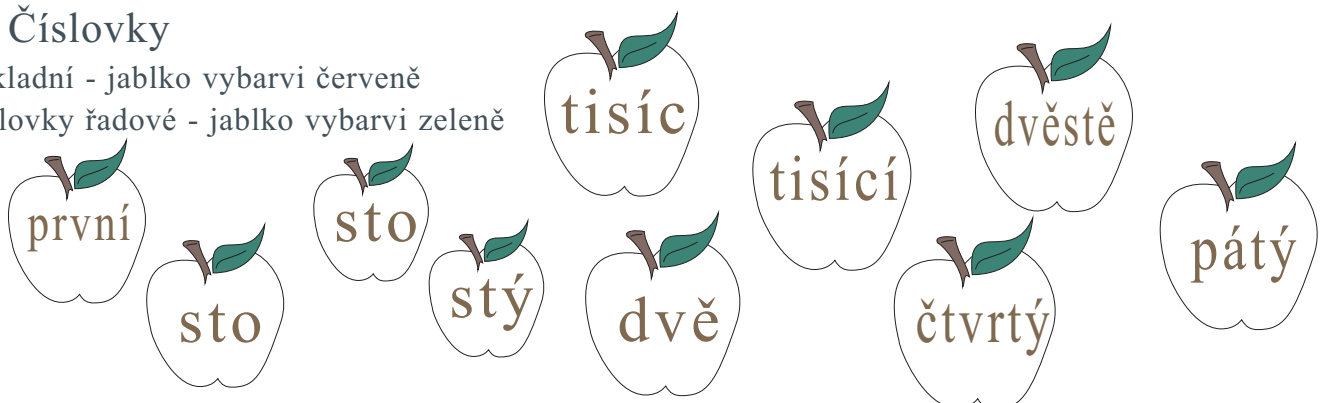
V - líhlo se pět kuřat. Závodů se zúčastn - lo mnoho sportovců.

Do školy odcház - m v sedm hodin. Nad námi přeletěla dvě trysková
letadla. U potoka vyrostlo někol - k blatouchů. Mam - nka koup - la
patery ponožky. K obědu jsem měl čtyři knedl - ky.

2. Číslovky

základní - jablko vybarvi červeně

číslovky řadové - jablko vybarvi zeleně

1. Vypiš podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky

známka, sladké, hluboké, troje, hodiny, sto, málo, on, my,
načechráné, křehké, moře, oblečení, vaše, svůj, jeden,
dvojnásobný, mnoho, rybář, Kamil, květináč, rozlehlé, kamenné,
já, tvůj, druhý, proutěné, žádný

<i>Podst.j.</i>	<i>Příd.j.</i>	<i>Zájmena</i>	<i>Číslovky</i>

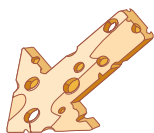
2. Doplni i/y a podtrhni číslovky

suché p - liny, dva domečk - , závod - lo pět družstev,
zbytečně se čep - říš, dvě kila jablek, několikerý způsob,
přilep - l náplast, poraněný p - sk, nové tři koš - le,
doběhl pátý, vypoč - tej jeden sloupec, nar - suj někol - k
kruhů, cestop - sná kniha

5. SLOVESA

jsou:

slova, která vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají
nebo co se s nimi děje

(ohebná, časují se)

SLOVESA při časování vyjadřují různými tvary * osobu * číslo

* čas * způsob

osoba - číslo jednotné: já - ty - on, ona, ono

osoba - číslo množné: my - vy - oni, ony

čas: minulý, přítomný, budoucí

způsob: oznamovací, rozkazovací, podmiňovací

Pracujeme s kladem

1. Dopln i/y a hrušku se slovesem vybarvi!

1. Slovesa zařaď:

	osoba	číslo	čas
učím se			
budu malovat			
jel jsem			
zpívám			

2. Vyškrtej slovesa

píšeme, šel, loví, chodíte, vaří, peru, lepí

P	Í	Š	E	M	E
E	T	Í	D	O	CH
V	Í	U	O	Y	Í
A	P	R	Š	E	V
Ř	E	E	E	Č	O
Í	L	P	L	CH	L

3. Doplně i/y a označ slovní druhy:

Zb - něk usl - šel zvonit budík. Hb - tě v - skočil z postele.

Ustlal b - lé peřiny. Snědl rohl - k se s - rovou pomazánkou a v - pil

b - l - nkový čaj. Brz - čko vyraz - l do školy. V parku zp - vali ptáčci.

B - lo po v - datném dešti.

6. PŘÍSLOVCE

jsou:

slova, která vyjadřují okolnosti,
za kterých probíhá děj

1. Dopln a vypiš příslovce:

Sluníčko sv - tí jasně. _____

Mluv zřetelně! _____

Domácí úkol vypracoval svědom - tě. _____

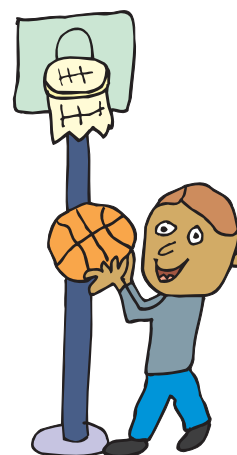
Mart - n přehnaně pravoval. _____

Honz - k si vesele popěvoval. _____

2. Ke košům přiřaďte správná slovesa!

číslo	osoba	čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
	1.			
j.	2.			
	3.			
	1.			
mn.	2.			
	3.			

jedeme, hrála, pískáte, dosáhnu, zavoláš, nesli jste, čekali jsme,
budou držet, byl jsi, skáčeš, běžím, zažijete, bude házet, fauluje,
získáme, četli, driblují, měl jsem

1. Vyhledej příslovce:

V	E	S	E	L	E
CH	L	M	O	Á	Ě
L	I	U	J	K	N
Í	M	T	J	A	K
N	D	N	Y	V	Ě
Ě	W	Ě	I	Ě	P

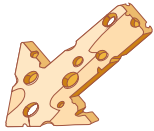
2. Klobouk sněhuláka vybarvi červeně - podstatné jméno

vybarvi modře - sloveso

7. PŘEDLOŽKY

jsou:

slova, která jsou vždy před slovem

(spojují se s podstat. jménem)

1. Označ předložky ve větě

Lvi žijí v Africe. Ubrus dejte na stůl! Žáci šli na koncert. Honzík chytá ryby na červy. Díval jsem se za odlétajícím čápem. Včelař má na zahradě úly. Psi běhali po zahradě. Pod lesem šumí potok. Vyprávěl mi pohádku o Karkulce. Vystoupili jsme z vlaku. I sluníčko už vstalo.

2. Doplně do tabulky příbuzná slova s daným kořenem

<i>KOŘEN</i>	 <i>Podst.j.</i>	 <i>Příd.j.</i>	 <i>Sloveso</i>
-škol-			
-hlas-			
-cvič-			
-uč-			
-stav-			
-vrt-			
-řád-			

1. Dopln a označ předložky:

v - sel na věšáku, v - těz v zápase, pohled z v - šky,
 bez v - mluv, jez do polos - ta, neodkládej na z - třek,
 oz - vá se z lesa, v jednom p - tli, bl - zko od lesa,
 Lojz - k s voz - kem, na okně, čas má i na hraní,
 dvojjaz - čný náp - s před obchodem, k práci ho musíme
 pob - zet, s malou Kam - lkou, p - skají na p - šťalky

2. Vyhledej předložky, zájmena a číslovky:

nad slova napiš příslušnou číslici - 7 - 3 - 4

3. Dopln vhodné předložky:

☐ klubičkem	☐ jídla	☐ kamarádem	☐ studny
☐ bytě	☐ vraty	☐ sestrou	☐ vás
☐ kamny	☐ postele	☐ lesem	☐ letadla
☐ školou	☐ tátou	☐ domem	☐ ním

8. SPOJKY

jsou:

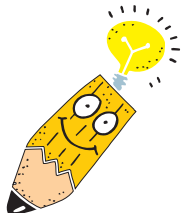

slova, která spojují slova nebo věty

(spojují věty jednoduché v souvětí)

1. Vypiš spojky:

Maminka a tatínek jdou do divadla. _____

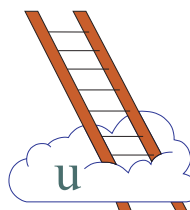
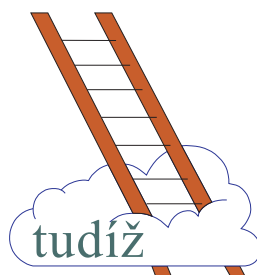
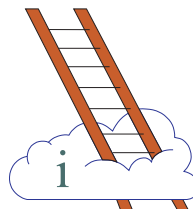
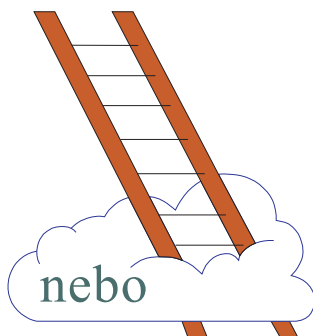
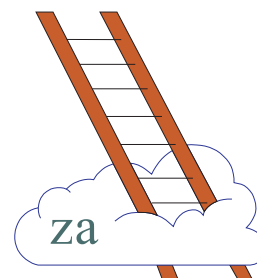
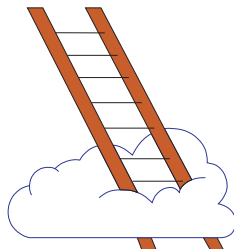
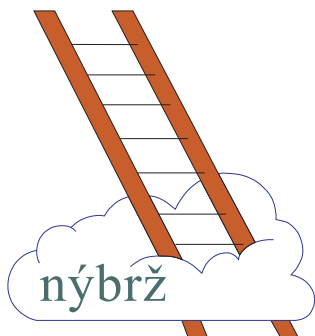
Naším městem protéká řeka Labe i Orlice. _____

Půjdu lyžovat, ale musí být dostatek sněhu. _____

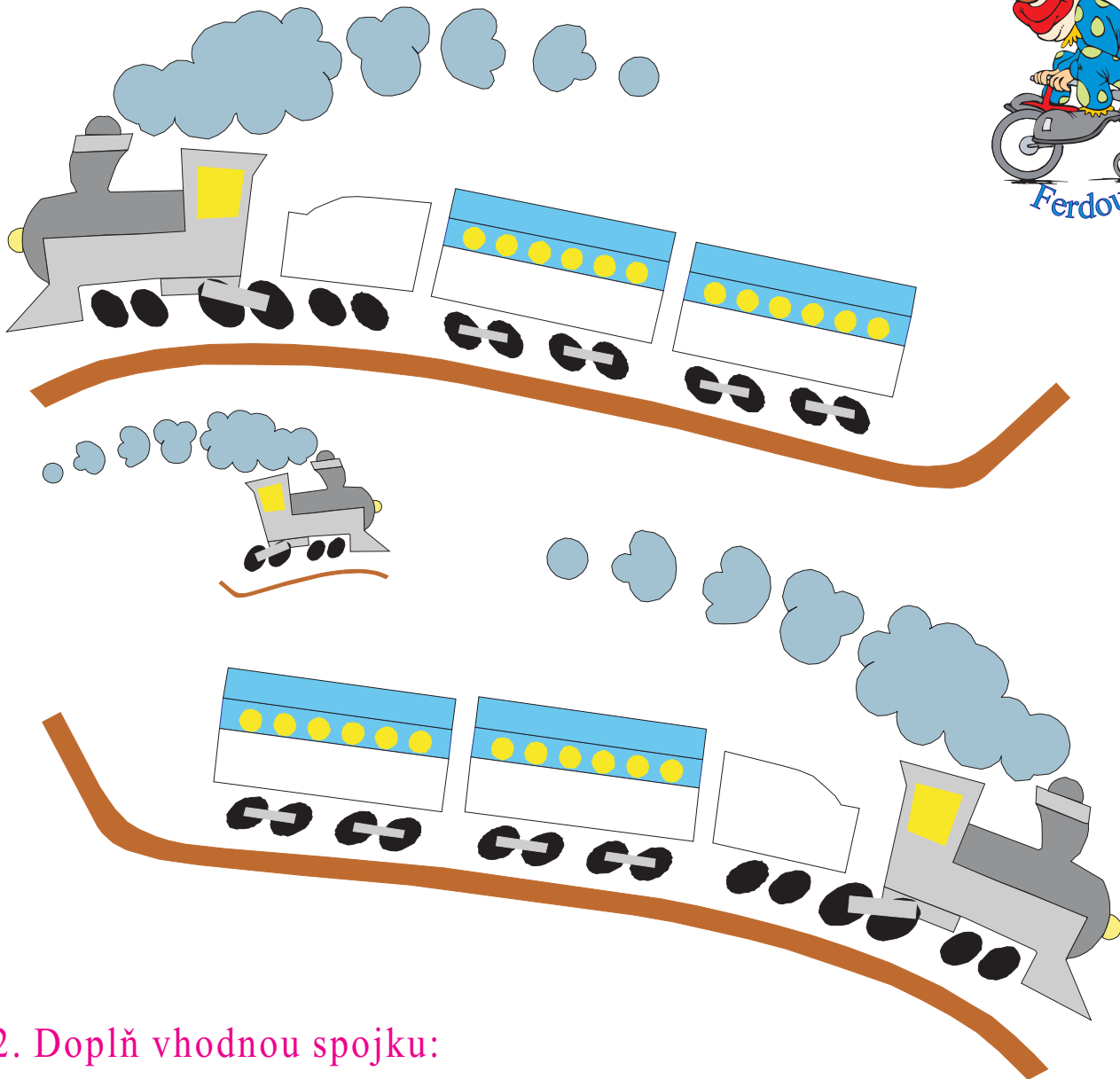
Navštívil jsem babičku a dědu, avšak nebyli doma. _____

Úkol máme až na pátek, avšak si ho udělám už dnes. _____

2. Vybarvi mráček se spojkou:

1. Do vagónku dopiš spojky: starý, ale, pomalu, i,
nebo, jdu, za, avšak, a, černá, ani

2. Dopln̄ vhodnou spojku:

Chtěl bych ji také vidět, _____ nebudu tam včas.

Vzal bych s sebou Pepu _____ Kamila.

Po točitém schodišti se bál jít, _____ sestupoval opatrně.

Dnes nepřijdu, _____ jsem nemocný.

Toto je kniha, _____ jsem už četl.

Otevřel víko _____ strnul.

9. ČÁSTICE

Uvozují věty.

(kéž, ať, necht', prý))

1. Doplň a vypiš částice:

Ať mi př _ nese novou knihu. _____

Kéž by už skončila z _ ma. _____

Mam _ nka říkala, že prý přijede za týden. _____

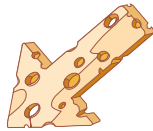
Necht' pojedeme na v _ let! _____

Ať napadne hodně sněhu, protože chceme jet l _ žovat. _____

2. Označ červeně spojky a modře částice

10. CITOSLOVCE

Neohebný slovní druh, vyjadřující nálady (ach), pocity (oh), označují hlasy (vrkúúú) a zvuky (prásk).

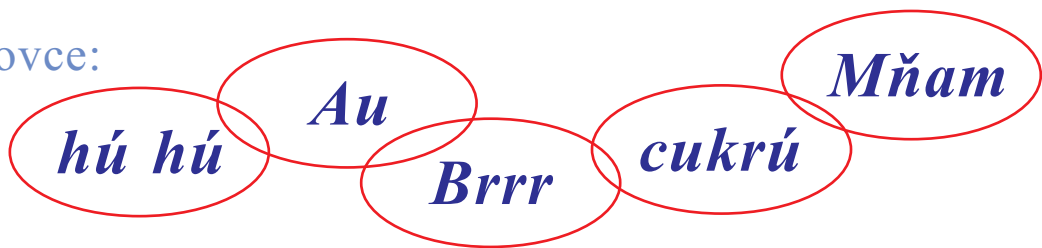

Doplň: Jak se ozývají ?

Pes _____ kočka _____ kravička _____

koza _____ kuřátko _____ žába _____

Doplň citoslovce:

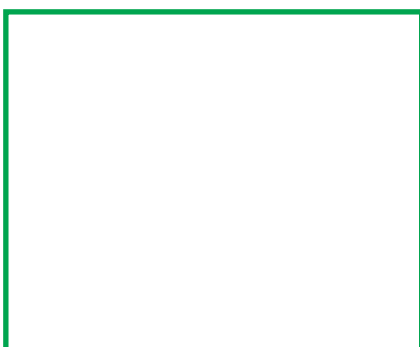
Auto houká _____ ! _____ , to to ale bolí!

_____ , to je ale zima!

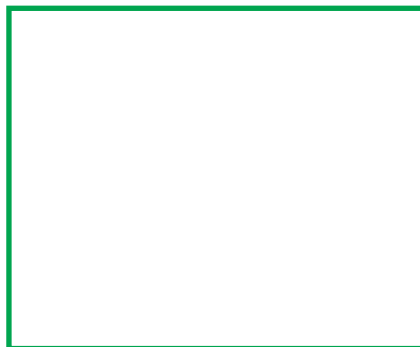
Hrdlička se ozvala, _____ !

_____ , to byla dobrota!

Dokresli zvířátko, které vydává tento zvuk:

mňau

haf

pipipi

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

VY_32_INOVACE_20

1. Označ podstatná jména a slovesa

Na podzim sbíráme ovoce.

Umíš narýsovat pravoúhlý trojúhelník?

Babička upekla výbornou bábovku.

Napij se z této sklenice!

V neděli chodíme s tatínkem plavat.

2. Dopln vhodná slovesa:

hráli

svítily

běžely

Děti

do školy.

Kluci na hřišti

kopanou.

Hvězdy jasně

.

Hvězdy jasně

.

3. Nad slova napiš číslo slovního druhu.

Kuchař vložil dort do trouby. Na pasece se pasou jeleni. Nože se vyrábějí z oceli. Na návsi je krásný rybníček. Ve škole máme dvě tabule. Na poli roste obilí. Pojedeme s babičkou a tetou do Prahy. Dnes nebudu zlobi!

V zemi si krtek dělá chodbičky. Pes na dvorku štěká haf, haf. Ať přijde jaro! Petr doběhl první. Hurá, začínají prázdniny!